

Czas Wielkich Świąt Żydowskich w Mieście Tkaczy

Czas Wielkich Świąt Żydowskich w Mieście Tkaczy
Zgierz, 3-4 października 2015 roku

Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Żydów w Polsce i Park Kulturowy Miasto Tkaczy w Zgierzu serdecznie zapraszają do udziału w weekendowej imprezie Czas Wielkich Świąt Żydowskich w Mieście Tkaczy. Odbędzie się ona w dniach 3-4 października 2015 roku, wstęp jest wolny.

W programie są koncerty, wystawa, wykłady, projekcja filmowa i poczęstunek dla gości. Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Żydów w Polsce obchodzi w tym roku jubileusz 65-lecia swojej działalności i wydarzenie Czas Wielkich Świąt Żydowskich w Mieście Tkaczy m.in. akcentuje tę okoliczność. TSKŻ współfinansuje wydarzenie dzięki dotacji Ministra Administracji i Cyfryzacji. Organizacja posiada także jeden ze swoich 16 oddziałów na terenie kraju, w pobliskiej Łodzi. Natomiast Park Kulturowy Miasto Tkaczy w Zgierzu jest niezwykle interesującym miejscem, w którym spotyka się historia przemysłu z wielokulturowością miasta i regionu, co podkreślają Artur Hofman - przewodniczący Zarządu Głównego TSKŻ i Magdalena Jureńczyk - przewodnicząca Oddziału Łódzkiego TSKŻ.

PROGRAM:

sobota, 3 października; Zgierz, ul. ks. Sz. Rembowskiego 1

15:00 - wernisaż wystawy Piotra Piluka (TSKŻ Warszawa) „**Ślady obecności. Żydowskie dziedzictwo kulturowe regionu łódzkiego**”, połączony z prelekcją na ten temat oraz wyświetleniem filmu o Mieście Tkaczy

Wystawa „Ślady obecności” jest zbiorem fotografii dokumentujących materialne dziedzictwo kultury żydowskiej na terenie województwa łódzkiego w jego dzisiejszych granicach. Autor wykonywał fotografie od 1989 roku, natomiast od 1997 roku zbiór ten funkcjonuje pod tytułem „Ślady obecności”. Prezentowana wystawa, ukazująca region łódzki, jest częścią większego przedsięwzięcia z obszaru fotografii dokumentalnej dotyczącego Polski i sąsiednich krajów. Do tej pory była eksponowana na University of Michigan w Ann Arbor (2006), podczas III Dni Pamięci organizowanych przez TSKŻ w Łodzi (2012) i Europejskich Dni Dziedzictwa w Wielkiej Synagodze w Piotrkowie Tryb. (2015).

Piotr Piluk jest redaktorem „Słowa Żydowskiego”, działaczem Warszawskiego Oddziału Towarzystwa Społeczno-Kulturalnego Żydów w Polsce, fotografem-dokumentalistą. Był stypendystą m.in. YIVO Institute for Jewish Research w Nowym Jorku i Goethe Institut w Berlinie.

16:30 - wykład Mażanny Gruszeckiej (Towarzystwo Ochrony Kultury Zgierza) „**Marek Szwarc - życie i twórczość**”

18:00 - **powitanie gości przez Artura Hofmana - przewodniczącego TSKŻ i opowieść o Wielkich Świątach** (Rosz ha Szana, Jom Kipur, Simchat Tora, Sukkot); uczestnicy spotkania otrzymają promocyjne egzemplarze miesięcznika „Słowo Żydowskie”

Artur Hofman jest reżyserem i aktorem. W 1992 roku ukończył Wydział Reżyserii Państwowej Wyższej Szkoły Teatralnej w Warszawie. W latach 1977-91 był aktorem Teatru Żydowskiego w Warszawie. W latach 1993-98 pracował jako reżyser Opery i Operetki w Szczecinie. W latach 2003-09 był reżyserem w Teatrze Żydowskim. Wyreżyserował m.in. „Zaczarowanego krawca” według Szołema Alejchema (2006) oraz „Obrachunek z Bogiem” według Władysława Szlengla (2009). Współpracował z TVP reżyserując przedstawienia Teatru Telewizji oraz programy rozrywkowe. W latach 90. zrealizował m.in. dwa filmy dokumentalne - „Kościół w piekle” i „Jakub Rotbaum”. W 2006 roku został wybrany na przewodniczącego Towarzystwa Społeczno-Kulturalnego Żydów w Polsce i jest nim do chwili obecnej. Od 2009 roku pełni funkcję redaktora naczelnego „Słowa Żydowskiego”. Pochodzi z Wałbrzycha, mieszka w Warszawie.

18:20 - recital Marka Ravskiego „Kazimierska Synagoga” (Marek Ravski - wokół, gitara klasyczna i Jakub Niedoborek - gitara i instrumenty strunowe)

Jak mówi sam piosenkarz, tytuł koncertu nawiązuje do jednej z piosenek: „Taki jest tytuł mojej autorskiej piosenki, ale też myślę że słowo synagoga w tytule to synonim miejsca szczególnego... pełnego radości, smutku... Wszystkiego co niesie życie, tego co nas spotyka, o co się modlimy, czego się boimy... Czym się dzielimy i radujemy...”

Marek Ravski jest absolwentem Akademii Muzycznej w Warszawie, swoje doświadczenia artystyczne zbierał i realizował w różnych projektach. Jako śpiewak Teatru Wielkiego w Warszawie, gdzie odbył staż artystyczny, był współzałożycielem i członkiem zespołu Lord's Singers z którym wielokrotnie przemierzał całą Europę, koncertując z muzyką dawną, negro spirituals, cerkiewną (Francja, Włochy, Watykan, Niemcy, Szwajcaria, Wielka Brytania, Hiszpania). Zagrał i zaśpiewał rolę w operowym filmie „Szkoła kochanków” według opery W. A. Mozarta „Cosi fan tutte” w reżyserii K. Tchórzewskiego. Współpracował z orkiestrami i koncertował, głównie poza granicami kraju. Po wieloletniej przerwie związanej z realizowaniem innej pasji i innego zawodu, wrócił do muzyki, aktorstwa, gry na gitarze klasycznej, komponowania, pisania tekstów. Porusza się swobodnie i świadomie w wielu stylach muzycznych i wykonawczych. Realizuje projekty czasami bardzo odległe, ale spójne stylistycznie. Śpiewa w wielu językach - po polsku, rosyjsku, w jidysz, po angielsku, włosku, niemiecku, hiszpańsku.

Po koncercie świąteczny poczęstunek dla gości.

niedziela, 4 października; Zgierz, ul. ks. Sz. Rembowskiego 1

14:00 - **projekcja filmu „Twarz anioła”** (reż. Zbigniew Chmielewski, 91 min) oraz spotkanie z Rafałem Dajborem

Ziemia łódzko-zgierska inspirowała filmowców od lat. To w Łodzi istnieje przecież PWSFTviT, zwana niekiedy Filmówką (choć niektórzy twierdzą, że słowo to oznacza całkiem co innego). Tu także powstawały filmy zawierające ciekawe wątki żydowskie, w tym tak znane, jak nominowana do Oscara „Ziemia obiecana” i tymże Oscarem nagrodzona „Ida”. My jednak pokażemy film mało znany, całkowicie niemal zapomniany - „Twarz anioła” w reżyserii Zbigniewa Chmielewskiego. I wyjaśnimy też przy okazji, co - poza zwyczajową nazwą łódzkiej szkoły - oznacza Filmówka.

Rafał Dajbor jest aktorem, dziennikarzem i absolwentem Studia Aktorskiego przy Teatrze Żydowskim oraz Instytutu Edukacji Medialnej i Dziennikarstwa UKSW. Wystąpił w wielu przedstawieniach Teatru Żydowskiego (m.in. „Kamienica na Nalewkach”, „Skrzypek na dachu”) oraz w ponad trzydziestu filmach i serialach. Jako dziennikarz debiutował w 1997 roku w prasie lokalnej. Publikuje artykuły poświęcone filmowi, teatrowi, a także teksty varsavianistyczne m.in. w „Stolicy”, „Słowie żydowskim”, „Gazecie Soleciej”, „Południu” w kwartalniku „Na Powiślu” oraz na portalu warszawa.pl.

17:00 - **koncert „Muzyka klezmerska - Jedyne Takie Trio”**

Jedyne Takie Trio to zespół, który powstał w 2011 roku z inicjatywy Katarzyny Moryś-Pałuby. Grają w nim profesjonalni muzycy z wyższym wykształceniem, nauczyciele akademicki, filharmonicy. Początkowo prezentowali muzykę klasyczną i rozrywkową. Postanowili jednak zacząć promować tradycyjne melodie ludności żydowskiej, która mieszkała w Łodzi od pokoleń i na stałe wpisała się do historii miasta. Nikt w regionie nie przypomina ich wielobarwnej niezwyklej muzyki i to zespół postanowił zmienić. Na instrumencie klawiszowym zagra Katarzyna Moryś-Pałuba, na skrzypcach Marcin Kunicki na klarncie Robert Stefański. Katarzyna Moryś-Pałuba jest absolwentką łódzkiej Akademii Muzycznej, pianistką, nauczycielem w szkołach muzycznych. Koncertuje, jako solistka oraz kameralistka w kraju i za granicą. Założycielka zespołu kameralnego Jedyne Takie Trio. Marcin Kunicki, absolwent Akademii Muzycznej w Łodzi, skrzypek, kameralista, muzyk sesyjny. Wieloletni koncertmistrz Polskiej Opery Kameralnej. Współpracuje z Filharmonią Łódzką im. Artura Rubinsteina oraz z orkiestrą Teatru Muzycznego w Łodzi. Nauczyciel klasy skrzypiec w szkołach muzycznych. Robert Stefański, absolwent Akademii Muzycznej w Łodzi i Katowicach, klarncista. Adiunkt w Akademii Muzycznej w Łodzi. Współpracuje z Polską Operą Kameralną, Filharmonią Łódzką, Radiową Filharmonią New Art. Występuje w kraju i za granicą. Dokonał wielu prawykonań utworów współczesnych kompozytorów.

Organizatorzy:

**Zarząd Główny i Oddział Łódzki Towarzystwa Społeczno-Kulturalnego Żydów w Polsce oraz
Urząd Miasta Zgierza - Park Kulturowy Miasto Tkaczy**

Zrealizowano dzięki dotacji Ministra Administracji i Cyfryzacji.

Kontakt: Karol Maśliński, e-mail: kmaslinski@umz.zgierz.pl, tel.: 503 007 582 lub 42 714 32 92.

Opis załączonych fotografii:

01

Artur Hofman - przewodniczący Towarzystwa Społeczno-Kulturalnego Żydów w Polsce. Fot. Piotr Piluk, Słowo Żydowskie

02

Marek Ravski - wokalista, który zaprezentuje recital „Kazimierska synagoga”. Fot. Piotr Piluk, Słowo Żydowskie

03

Szofar czyli barani róg nieodłącznie wiąże się z symboliką święta Rosz ha Szana (Żydowski nowy Rok). Fot. Wikipedia

04

Park Kulturowy Miasto Tkaczy w Zgierzu, z którym współpracuje TSKŻ. Fot. Piotr Piluk, Słowo Żydowskie

05

Jedną z fotografii wystawy Piotra Piluka „Ślady obecności. Żydowskie dziedzictwo kulturowe regionu łódzkiego” przedstawiająca cmentarz żydowski w Pabianicach pod Łodzią. Fot. Piotr Piluk, Słowo Żydowskie

Piotr Piluk